

Η χαρά της ζωής βρίσκεται στην ισορροπία ανάμεσα στο νου και στην καρδιά - Του Μητροπολίτου Αιτωλίας και Ακαρνανίας Δαμασκηνού

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Αιτωλίας και Ακαρνανίας

Βρίσκομαι ήδη τρία έτη κοντά σας ως Επίσκοπος και Πνευματικός σας Πατέρας και από την πρώτη στιγμή έθεσα ως βασικό στόχο μου την συνεργασία μεταξύ όλων των πνευματικών, κοινωνικών και πολιτιστικών δυνάμεων του ευλογημένου αυτού τόπου μας. Μεταξύ αυτών, δεν είναι δυνατόν να απουσιάζετε εσείς, οι οποίοι συγκροτείτε την εκπαιδευτική κοινότητα. Στα χέρια σας, άλλωστε, αναπτύσσονται οι δεξιότητες και διαμορφώνονται οι προσωπικότητες της νέας γενιάς μας. Στο πλαίσιο αυτής της συνεργασίας, σας αποστέλλω, με όλη την αγάπη και την εκτίμησή μου, την επιστολή αυτή, με αφορμή την έναρξη του

Νέου Εκπαιδευτικού Έτους.

Οι συνθήκες, μάλιστα, απαιτούν, η συνεργασία αυτή να οδηγήσει σε καινοτόμες και ουσιαστικές δράσεις, καθώς ένας καινούργιος κόσμος, μια πρωτοφανής νέα πραγματικότητα εισβάλλει μέρα με την ημέρα στην ζωή μας. Οι ανατροπές και οι ανακατατάξεις είναι τόσο ραγδαίες και τόσο απρόβλεπτες, ώστε να μας φέρνουν σε απόλυτη αμηχανία, χωρίς να μπορούμε πάντοτε να διακρίνουμε το ωφέλιμο από το επικίνδυνο.

Αυτή η πραγματικότητα, είναι αλήθεια, κρατά πολύ δελεαστικά «δώρα». Κρατά την ευκολία στην επίλυση δύσκολων προβλημάτων. Κρατά την ταχύτητα σε απαντήσεις ερωτημάτων, που, μέχρι πρόσφατα, απαιτούσαν πολύ χρόνο και κόπο. Κρατά την αστραπιαία πρόσβαση σε γνώσεις εκατομμυρίων τόμων σε χιλιάδες βιβλιοθήκες που πλέον χωρούν σε ένα κινητό.

Δεν είναι η πρώτη φορά που στην ιστορία της ανθρωπότητας, ο άνθρωπος φτάνει να πιστέψει πως είναι παντοδύναμος και πως τίποτα πλέον δεν είναι γι' αυτόν αδύνατο. Έτσι ξεκίνησε και ο εικοστός αιώνας, με την ίδια αυτοπεποίθηση και με τα ίδια όνειρα για έναν επίγειο παράδεισο. Δυστυχώς, τα όνειρα και οι προσδοκίες εξανεμίστηκαν από τις πολύνεκρες συγκρούσεις και τις φρικαλεότητες της ιστορίας της ανθρωπότητας.

Πώς θα εξελιχθεί ο δικός μας αιώνας; Το μέλλον είναι απρόβλεπτο. Το παρόν όμως είναι οδυνηρό. Οι δυνάμεις και η ταχύτητα που κρατά ο άνθρωπος στα χέρια του, μέχρι στιγμής τουλάχιστον, έχουν φουντώσει τις εστίες του πολέμου σε όλη την γη, έχουν αυξήσει τις ανισότητες και έχουν γιγαντώσει την ανθρώπινη μοναξιά.

Έχει, άραγε, θέση το σχολείο, όπως το ξέραμε μέχρι τώρα, σε αυτή την καινούργια πραγματικότητα; Έχει την δύναμη να διορθώσει λάθη; Έχει την δύναμη να επουλώσει πληγές; Έχει τον τρόπο να προετοιμάσει ανθρώπους με σοφία διακρίσεως του καλού και του κακού, με αντοχή και υπομονή στα καινούργια προβλήματα, με ζήλο και όραμα επιλύσεως διαχρονικών προβλημάτων της κοινωνίας μας με τα σύγχρονα μέσα;

Η αλήθεια είναι πως και πριν την τεχνολογική επανάσταση, η κοινωνία μας είχε ήδη αρχίσει να εξυψώνει τον άνθρωπο του απόλυτου ορθολογισμού, τον άνθρωπο που ξέρει, κυρίως, να σκέφτεται, να ευημερεί οικονομικά, να καταναλώνει. Οι συσκευές που κατασκεύασε και εξελίσσει μέρα με την ημέρα, αυτές και μόνον τις ανάγκες γνωρίζουν να ικανοποιούν. Τα αποτελέσματα μοιάζουν συναρπαστικά. Οι κίνδυνοι όμως, μόλις τώρα αρχίζουν να βγαίνουν στο φως. Όσο οι άλλες

δεξιότητες του ανθρώπου, όπως η συναισθηματική ωρίμανση και οι διαπροσωπικές σχέσεις περιφρονούνται και μαραζώνουν, οι έξυπνες συσκευές και οι υπερυπολογιστές, με όπλο την στείρα νοημοσύνη, θα διεκδικούν τον θρόνο της κοινωνίας μας και σε λίγο θα διεκδικήσουν τα ηνία του κόσμου από τον ίδιο τον άνθρωπο, ο οποίος ήδη μοιάζει αδύναμος να ελέγξει τα ίδια του τα έργα.

Υπάρχει διέξοδος; Υπάρχει απάντηση σε μια, όπως φαίνεται μέχρι τώρα, αναπόφευκτη μοίρα; Οι συσκευές της τεχνητής νόησης, μέχρι στιγμής, κερδίζουν. Αν όμως η δημιουργικότητα, η φαντασία, η αναζήτηση νοήματος ζωής, η έξοδος από την ατομικότητα και η ένταξη σε συλλογικές προσπάθειες διασώσεως του περιβάλλοντος και της ανθρωπιάς βρουν θέση στην καθημερινότητά μας, οι «έξυπνες» συσκευές θα βρουν την αληθινή τους θέση και θα γίνουν αυτό που πρέπει: υπηρέτες του ανθρώπου στο κτίσιμο ενός καινούργιου, καλύτερου κόσμου με περισσότερη αγάπη, ανθρωπιά και αλληλεγγύη.

Σε αυτή την προσπάθεια, το σχολείο μπορεί να διαδραματίσει έναν καίριο ρόλο και να αποκαταστήσει ξανά το κύρος και την σημασία του στα μάτια της κοινωνίας. Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο, ο δικός σας ο ρόλος, αγαπητοί μου εκπαιδευτικοί, είναι καίριος και καθοριστικός για το μέλλον. Όλοι γνωρίζουμε πως το σχολείο αποτελεί την τελευταία ευκαιρία σοβαρής διαμορφώσεως της ψυχοσυνθέσεως των νέων ανθρώπων. Η παιδεία αποτελεί την τελευταία γραμμή άμυνας.

Τα αναλυτικά προγράμματα θα συνεχίσουν να είναι ασφυκτικά, η αυξημένη γραφειοκρατία θα συνεχίσει να απομυζά δυνάμεις και ενθουσιασμό. Αυτό όμως δεν πρέπει να εμποδίζει τις νέες ιδέες και τα νέα οράματα να βρουν χώρο στο σύγχρονο σχολείο και να καταφέρουν να απεξαρτήσουν τα παιδιά μας από την τυραννία και την απομόνωση της οθόνης, η οποία τα διεκδικεί, πλέον, ολοκληρωτικά.

Τα σύνορα έπεσαν, όλος ο πλανήτης αποτελεί πια ένα παγκόσμιο χωριό με κοινές ανησυχίες, αγωνίες, αλλά και προσπάθειες. Οι άνθρωποι, σε όλο τον κόσμο, προβληματίζονται για το μέλλον της κοινωνίας μας. Νέες ιδέες και νέες προτάσεις είναι πλέον διαθέσιμες. Όλα περνούν πλέον μέσα στο διαδίκτυο. Είναι φανερό: Βαδίζουμε όλοι την ίδια στενωπό αλλά δεν βρισκόμαστε ακόμη μπροστά σε ένα ανεπανόρθωτο αδιέξοδο. Στερεότυπα και εύκολες λύσεις δεν φαίνεται πλέον να λειτουργούν. Απαιτείται συστράτευση όλων εκείνων των πνευματικών δυνάμεων που αρνούνται να υποταχθούν σε μια παγκόσμια διαδικτυακή ηλεκτρονική τυραννία και αναζητούν δρόμους καινούργιους, δρόμους ελπίδος, μεταμορφώσεως και φωτός.

Η Ορθόδοξη Εκκλησία μας είναι μια από αυτές τις δυνάμεις, που με πολύ κόπο και πολλές θυσίες, διέσωσε το μεγαλείο του ανθρώπου και, παλεύοντας με ιστορικές συνθήκες, δεν σταμάτησε ποτέ να ελπίζει πως η χαρά της ζωής βρίσκεται στην ισορροπία ανάμεσα στο νου και στην καρδιά και στον διάλογο ανάμεσα στον άνθρωπο και τον Θεό.

Εκπροσωπώντας αυτόν τον πνευματικό χώρο, απευθύνομαι προς εσάς για να αναδείξω το μεγαλείο του λειτουργήματός σας και την πολύτιμη διάθεση για προσφορά που αγωνίζεται να μείνει ζωντανή παρά τις τόσες αντιξοότητες. Έχοντας πλήρη επίγνωση και των δύο, σας καλώ και σας παρακαλώ να μην υποστείτε την σημαία της ελπίδος. Οι νέοι μας έχουν εσάς ως παράδειγμα και ως ελπίδα. Συστρατεύομαι στην αποστολή και στους οραματισμούς σας και σας ενθαρρύνω να αγωνιστούμε από κοινού, ώστε να μην τους απογοητεύσουμε.

Όσον αφορά τις πρωτοβουλίες της τοπικής μας Εκκλησίας, θα ήθελα να σας ενημερώσω με τρόπο επιγραμματικό, αλλά και συγκεκριμένο:

- Θα συνεχιστούν και φέτος οι υποδειγματικές Θείες Λειτουργίες για τους μαθητές Γυμνασίου - Λυκείου, με σκοπό την ενίσχυση και εμβάθυνση της πνευματικότητας των παιδιών, μέσω της συνειδητής συμμετοχής στην Θεία Λατρεία και ιδιαίτερα στο κορυφαίο Μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας. Ο προγραμματισμός θα πραγματοποιείται μέσω του Ιδιαιτέρου μας Γραφείου, με το οποίο μπορείτε να επικοινωνείτε εγγράφως με σχετικό αίτημα.

- Τα προβλήματα της οικογένειας και ιδιαίτερα η οξυμμένη ενδοοικογενειακή βία επιβάλλουν την συνέχιση της Σχολής Γονέων σε Ενοριακό επίπεδο. Στον θεσμό αυτόν επιθυμώ να σας καλέσω να συμμετάσχετε, είτε μέσω της συμμετοχής, είτε ακόμη και μέσω παρουσιάσεως εισηγήσεως. Για πληροφορίες και εκδήλωση ενδιαφέροντος εκ μέρους σας, οι Εφημέριοι των ενοριών θα βρίσκονται διαρκώς στην διάθεσή σας. Επιθυμία μας είναι, οι Σχολές Γονέων να αποτελέσουν χώρο συνεργασίας της Τοπικής μας Εκκλησίας με την Εκπαιδευτική Κοινότητα, με σκοπό την στήριξη του τόσο ευαίσθητου αλλά και καθοριστικού για την συνοχή της κοινωνίας μας θεσμού της ελληνικής οικογένειας.

- Θα επικαιροποιηθεί ο Κατάλογος των Εντεταλμένων Κληρικών στα Σχολεία, οι οποίοι θα είναι επιφορτισμένοι με την κάλυψη αναγκών υποσιτισμού μαθητών. Οι Κληρικοί αυτοί σε συνεργασία με τον Σύλλογο Διδασκόντων και τον Σύλλογο Γονέων και Κηδεμόνων θα ενημερώνονται για σχετικές περιπτώσεις και θα καταβάλλεται προσπάθεια άμεσης και συστηματικής αντιμετώπισής τους.

- Θα συνεχιστεί το πρόγραμμα υλικοτεχνικής υποστήριξης Σχολικών Μονάδων

κατόπιν σχετικού αιτήματος.

- Η μεγάλη ανταπόκριση του περασμένου σχολικού έτους μας ενθαρρύνει να συνεχίσουμε την πραγματοποίηση ιερών ακολουθιών για μαθητές όλων των σχολικών βαθμίδων και ειδικότερα των Χαιρετισμών κατά την διάρκεια της Μεγάλης Τεσσαρακοστής. Το πρόγραμμα θα κοινοποιηθεί εγκαίρως μέσω της Ιεράς Μητροπόλεως.

- Το επετειακό έτος για τα 200 χρόνια από την Έξοδο του Μεσολογγίου αποτέλεσε την αφορμή, ώστε η Ιερά Μητρόπολή μας να δημιουργήσει ένα ειδικό παιδαγωγικό πρόγραμμα, το οποίο θα συνδυάζει την ιστορική μνήμη με την ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων και απευθύνεται σε μαθητές από την Ε' Δημοτικού έως την Γ' Γυμνασίου. Το πρόγραμμα θα πραγματοποιείται κατόπιν συνεννόησης, μεταξύ των δύο (2) εκπαιδευτικών, τους οποίους η Ιερά Μητρόπολη απέσπασε και εκπαιδευσε και καθηγητών των Σχολικών Μονάδων σε εθελοντική βάση και θα διαρκεί από 2 έως 4 διδακτικές ώρες. Το πρόγραμμα αυτό εντάσσεται στο πλαίσιο μνημονίου συνεργασίας με την Διεύθυνση Εκπαίδευσης της Περιφέρειας Αιτωλοακαρνανίας και την επίβλεψη των εποπτών Διευθύνσεως Πρωτοβάθμιας (ΔΠΕ) και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ΔΔΕ). Οι εκπαιδευτικοί και εμψυχωτές του προγράμματος της Ιεράς Μητροπόλεως θα αναζητήσουν πρόθυμους εκπαιδευτικούς να αναλάβουν την πραγματοποίηση αυτού του σημαντικού παιδαγωγικού προγράμματος και θα καταρτίσουν τον προγραμματισμό υλοποίησής στα σχολεία της περιφέρειάς μας.

- Επίσης θα ήθελα να σας ενθαρρύνω να μας καταθέσετε ιδέες δράσεως εκπαίδευσης και πολιτισμού, οι οποίες θα συνδέονται με την σημαντική επέτειο της Εξόδου, με σκοπό την διάσωση της ιστορικής μνήμης και την μεταλαμπάδευσή της στις επόμενες γενεές, αλλά και αναμένουμε προτάσεις ευρύτερης συνεργασίας, με μοναδικό σκοπό την εκπαιδευτική κατάρτιση και την ψυχοπνευματική ανάπτυξη των παιδιών μας.

Για την άσκηση του εκπαιδευτικού λειτουργήματός σας, σας απευθύνω τις θερμότερες ευχές μου και την διαβεβαίωση πως, τόσο εγώ προσωπικά, όσο και ολόκληρη η Τοπική μας Εκκλησία θα βρεθεί αρωγός και συμπαραστάτης σας. Καλή και ευλογημένη εκπαιδευτική χρονιά!

Το παρόν κείμενο απεστάλη ως προσωπική επιστολή του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Αιτωλίας και Ακαρνανίας κ. Δαμασκηνού προς όλους τους εκπαιδευτικούς της Πρωτοβάθμιας και της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Αιτωλοακαρνανίας, εν όψει της έναρξης της νέας σχολικής χρονιάς 2025-2026.